

Основно училище „Отец Паисий”, с. Добротица
ул. “Добруджа” № 16, община Ситово, област Силистра, тел.: 0884718585,
имейл адрес: info-1900601@edu.mon.bg

Утвърждавам:
Директор:
/Есин Мюсрефова/

П Р О Г Р А М А

за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и
учениците от уязвими групи

2026-2027 учебна година

I. УВОД

През учебната 2026/2027 г. в училището се обучават и възпитават 80 ученици от четири села. Пътуващите ученици са 64, а учениците, представители на ромската общност са 71%. В ОУ ”Отец Паисий” са сформирани четири групи ЦОУД 79 ученици, обхванати в целодневно обучение.

Педагогическият екип наброява 14 висококвалифицирани учители, които всеотдайно и с големи амбиции работят с учениците.

В годините след 09.09.1944 г., ромите от района, които се самоопределят като миллет все още живеят в отделна махала и не се приобщават към обществения живот на селото. Не работят, а многолюдните им семейства се издържат само от семейни помощи и кампанийна работа в селското стопанство. С много труд педагогическата колегия успява да задържи ромските деца в училище.

ОУ „Отец Паисий” с. Добротица е училище с европейска ориентация и съвременен стил на преподаване. Осигурява качествена подготовка на учениците, която е гарант за бъдеща успешна реализация, има утвърдени традиции в Гражданското образование, с които се отличава от другите училища и често е давано за пример от Община Ситово при провеждане на различни прояви и мероприятия. Прилага съвременни педагогически практики за превръщане на училището в желана територия за ученика.

С помощта на собствени средства, даренията по европейски програми и проекти се решиха голям брой от проблемите на материално-техническата база и сега училището разполага с модерна училищна сграда и вътрешно обзавеждане на класни стаи и кабинети, много добре оборудван ученически стол и прекрасен училищен двор с места за отдих, открито мини футболно игрище и две спортни площадки.

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от ОУ „Отец Паисий” и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование.
- Наредба за приобщаващото образование.
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество.
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите.
- Закон за защита от дискриминация.
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата, и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане” и етническа принадлежност, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ „Отец Паисий”, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП) /при необходимост/.

Уязвими групи в ОУ „Отец Паисий” са деца и ученици, диагностицирани с хронични заболявания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

Взаимоотношенията между учениците от различни групи налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование;
- уменията за общуване с представители на различни култури;
- съзнателно изграждане на толерантност.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на беседи, свързани с превенция на агресията и тормоза и за развитие на толерантност във взаимоотношенията и с участие на външни лектори.

Отговорник: класни ръководители

Срок: постоянен

2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

- Отговорник: кл. ръководители, учители, обр. медиатор
Срок: постоянен
- 3.Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им.
Отговорник: кл. ръководители, екип за личностна подкрепа
Срок: постоянен
- 4.Превантивни мерки за недопускане на отпадане от училище.
Отговорник: кл. ръководители, учители, обр. медиатор
Срок: постоянен
- 5.Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
Отговорник: кл. ръководители, учители, обр. медиатор, екип по обхват
Срок: постоянен
- 6.Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
Отговорник: кл. ръководители, учители, обр. медиатор
Срок: постоянен
- 7.Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
Отговорник: кл. ръководители, обр. медиатор
Срок: постоянен
- 8.Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
Отговорник: кл. ръководители, учители, обр. медиатор, екип по обхват
Срок: постоянен
- 9.Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
Отговорник: директор, кл. ръководители
Срок: постоянен
- 10.Кариерно ориентиране и консултиране с външни лектори.
Отговорник: директор, кл. ръководители
Срок: по график
- 11.Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в конкурси, състезания и олимпиади.
Отговорник: учители
Срок: постоянен
- 12.Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.
Отговорник: Директор
Срок: по график, заложен в план за квалификация

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семејство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №15 от 09.09.2026 г. и утвърдена със заповед на директора № 531/11.09.2026г.